ТЕСТОВЕ ЗА САМОПОДГОТОВКА

ПО

МЕДИЦИНСКА ПСИХОЛОГИЯ

ЗА

СТУДЕНТИ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА

Проф. д-р Б. Бонев, доктор

Д-р Н. Аврамова, доктор

Д-р И. Михайлова, доктор

ЧАСТ 1

ВЪВЕДЕНИЕ В ПСИХОЛОГИЯТА. ИСТОРИЯ НА ПСИХОЛОГИЯТА

1. Психологията е наука, която изучава:
а) психиката
б) съзнанието
в) душата
г) поведението
д) всички посочени са верни

2. Като самостоятелна наука психологията се обособява:
а) в Древна Гърция
б) през епохата на Ренесанса
в) в края на XIX век
г) в началото на XX век
д) нито едно от посочените

3. Първият експериментален метод на науката „психология“ се нарича:
а) обективно наблюдение
б) клиничен експеримент
в) свободна беседа
г) проективен анализ
д) нито едно от посочените

4. Първият експериментален метод на науката „психология“ се нарича:
а) клинично наблюдение
б) социален експеримент
в) научен експеримент
г) обективно наблюдение
д) интроспекция

5. Съвременната психология възниква на границата между следните науки:
а) философия
б) етика и право
в) социология
г) природни науки
д) всички посочени са верни

6. Кои от следните твърдения не се отнасят за психиката:
а) психиката е фундаментална категория в психологията
б) психиката е характерна за всички живи организми
в) психиката е свойство само на високо организираната биологична материя
г) отразява обективната реалност под формата на образи и отношения
д) отразява обективната реалност само под формата на мускулни двигателни реакции

7. Традиционният модел за структурата на човешката психика включва:
а) психични процеси
б) психични състояния
в) психични възприятия
г) психични свойства на личността
д) психични явления

8. Психологията като наука има следните задачи:
а) да се изясни генезиса и развитието на психиката във филогенетичен и онтогенетичен аспект
б) да се изяснят същността и закономерностите, по които функционира психиката
в) да съдейства за решаването на житейски проблеми на личността
г) по-ефективно включване на психологията в ежедневието и дейностите на хората
д) всички посочени са верни

9. Психологията като наука има следните задачи:
а) усъвършенстване на изследователските методи на психологията
б) изясняване смисъла на живота
в) изясняване същността и закономерностите, по които функционира психиката
г) обобщаване на теоретичните концепции и създаване на глобална теория
д) всички посочени са верни

10. Психологията като наука има следните задачи:
а) непрекъснато усъвършенстване и задълбочаване знанията за психиката и нейните форми
б) подпомагане диагностиката, лечението и профилактиката на психично-болни пациенти
в) усъвършенстване на методите за психологично консултиране и психотерапия
г) да съдейства за решаването на житейски проблеми на личността
д) всички посочени са верни

11. Психологията като наука има следните задачи:
а) да изясни същността и закономерностите, по които функционира психиката
б) да направи критичен анализ на постиженията и слабостите на науката психология до момента
в) усъвършенстване на изследователските методи на психологията
г) екзистенциална задача - да изясни смисъла на живота
д) нито едно от посочените

12. Методи на психологическо изследване са:
а) наблюдение
б) експеримент
в) психологически тестове
г) хипноза
д) всички посочени са верни

13. Методи на психологическо изследване са:

а) самонаблюдение
б) лабораторен експеримент
в) феноменът социална желателност
г) операционализация
д) интроспекция

14. Методи на психологическо изследване са:
а) обективно наблюдение
б) социална оценка
в) естествен експеримент
г) статистическа обработка на данни
д) хипноза

15. Методи на психологическо изследване са:
а) епидемиологични проучвания
б) графични тестове
в) социално-психичен анализ и оценка
г) анкета, беседа, интервю
д) вербални тестове (проективни методи)

16. Методи на психологическо изследване са:
а) метод на психологичната характеристика
б) непосредствено (непряко) наблюдение
в) фи-феноменът
г) анализ на продуктите на дейността
д) нито едно от посочените

17. Психологическите тестове биват:
а) вербални и невербални
б) вербални и графични
в) за постижения
г) за време
д) всички посочени са верни

18. Психологическите тестове биват:
а) стандартизирани
б) операционализирани
в) скалирани
г) нестандартизирани
д) нито едно от посочените

19. Проективни методи на психологическо изследване са:
а) хипноза
б) анализ на сънищата
в) тематично – аперцептивен тест
г) тест на Роршах за фрустрация
д) всички посочени за верни

20. Проективни методи на психологическо изследване са:
а) ТАМ-тест
б) проба на Розенцвайг
в) тест на мастилените петна
г) тематично асертивен тест
д) тест на Херман за аперцепция

21. Психологическите тестове съдържат задължително следните елементи:
а) задача
б) лист за отговори
в) ключ за верните отговори
г) оценка на феноменът социална желателност
д) статистическа информация

22. Кой/и от посочените са елементи на психологическите тестове:
а) теоретична основа
б) стандарт – разпределение на възможните резултати по групи
в) интерпретация
г) операционализация на термините
д) нито едно от посочените

23. Посочете кои от изброените са школи в психологията:
а) фундаментализъм
б) принципализъм
в) структурализъм
г) детерминизъм
д) бихевиоризъм

24. Посочете кои от изброените са школи в психологията:
а) психоанализа
б) функционализъм
в) психотерапия
г) гещалт-психология
д) всички посочени са верни

25. Кой/и от посочените са представители на школата на структурализма:
а) Зигмунд Фройд
б) Джон Уотсън
в) Вилхелм Вунд
г) Ерик Ериксън
д) Алберт Бандура

26. Представители на школата на бихевиоризма са:
а) Карл Густав Юнг
б) Джон Уотсън
в) Алберт Бандура
г) Бъръс Фредерик Скинър
д) всички посочени са верни

27. Представител/и на школата на бихевиоризма са:
а) Джон Уотсън
б) Едуард Толмън
в) Фредерик Скинър
г) Алберт Бандура
д) всички посочени са верни

28. Представител/и на психоаналитичната школа са:
а) Ерик Ериксън
б) Ейбрахам Маслоу
в) Джордж Милър
г) Курт Кофка
д) нито едно от посочените

29. Кой/и от изброените не са представители на психоаналитичната школа:
а) Зигмунд Фройд
б) Алфред Адлер
в) Карл Юнг
г) Карен Хорни
д) нито едно от посочените

30. Кой от посочените учени се определя като „баща на психологията“:
а) Зигмунд Фройд
б) Джон Уотсън
в) Ейбрахам Маслоу
г) Вилхелм Вунд
д) Карл Густав Юнг

31. Интроспективната психология е:
а) една от основните школи в психологията
б) макротеория, която изследва предмета, обекта и водещия метод на психологията
в) научната теория на В. Вунд
г) наука, която изучава безсъзнателното и неговата връзка със съзнателното
д) теория, която разглежда личността като уникална, цялостна система

ЧАСТ 2
ПСИХОЛОГИЯ НА ЛИЧНОСТТА

32. Посочете кое/кои твърдения **не** се отнасят за ортодоксалната психоанализа:
а) основен предмет е психопатологията или анормалното поведение
б) цели да изучи съзнателните поведенчески актове, които могат да се опишат обективно
в) основни изследователски методи са клиничен експеримент, наблюдение, свободни асоциации и анализ на сънища
г) основни изследователски методи са интроспекцията и лабораторните експерименти
д) за основоположник на школата се счита Зигмунд Фройд

33. Основната цел в психоанализата е:
а) да се изучи съзнателното
б) да се изучи безсъзнателното
в) да се изучи структурата на личността
г) да се изучи поведението на личността
д) всички посочени са верни

34. Кои от посочените методи са типични за школата на психоанализата:
а) клинично наблюдение
б) самонаблюдение
в) интроспекция
г) свободни асоциации
д) анализ на сънищата

35. Идеята за безсъзнателното в психологията е въведена от:
а) Карл Юнг
б) Зигмунд Фройд
в) Ана Фройд
г) Алфред Адлер
д) Ерик Ериксън

36. Според Зигмунд Фройд инстинктите са:
а) вродени предразположености на даден жив организъм да следва определено поведение
б) придобити фиксирани модели на действие, активизирани от конкретен набор от вътрешни или външни стимули
в) движещите сили на личността, които освобождават психична енергия
г) умствени репрезентации на вътрешни стимули, които мотивират личността и поведението
д) категоризирани в три групи – инстинкти на живота, на любовта и към смъртта

37. Според Зигмунд Фройд *либидото*:
а) е основна сила на психичния живот
б) се изразява в действието на сексуалния инстинкт
в) е творческа сила, която поддържа живота
г) е деструктивна сила, насочена навън
д) е деструктивна сила, насочена навътре

38. Според структурната хипотеза на Зигмунд Фройд *Id (То)* е:
а) източникът на психична енергия, аспектът на личността, сроден на инстинктите
б) рационалния аспект на личността, отговорен за контролирането на инстинктите
в) нравственият аспект на личността, извлечен чрез интернализиране на родителските и обществените ценности и стандарти
г) свързано със съзнателната сфера
д) свързано с несъзнателната сфера

39. Според структурната хипотеза на Зигмунд Фройд *Ego (Аз)*:
а) е най-елементарното ниво на личността, свързано с несъзнателната сфера
б) е свързано със съзнателната сфера
в) съдържа моралните правила и изисквания на личността
г) съдържа изтласканите психични съдържания
д) съдържа актуалните психични съдържания

40. Според структурната хипотеза на Зигмунд Фройд *Super Ego (Свръх Аз)*:
а) е активната, действаща първичност, която се подчинява на принципите на реалността
б) на това ниво на личността действа либидото и там са разположени изтласканите психични съдържания
в) е рационалния аспект на личността, отговорен за контролирането на инстинктите
г) е нравственият аспект на личността, извлечен чрез интернализиране на родителските и обществените ценности и стандарти
д) прави ограничения и забрани на ниво Его, което поражда вътрешни напрежения и вътрешни кризи

41. Според Зигмунд Фройд динамиката на психичната система води до състояние, което той нарича тревожност. Посочете кои са основните видове тревожност:
а) обективна
б) субективна
в) невротична
г) психотична
д) нравствена

42. Посочете кои от твърденията се отнасят за *защитните механизми на Егото*:
а) способи за защита на Аз-а, чиято същност е в снижаването на тревожността на личността чрез съзнателно изкривяване или отричане на реалността
б) появата им може да бъде епизодична, най-вече – като реакция на травматични събития, въздействащи върху психиката
в) появата им е постоянна, тъй като целят снижаване нивото на тревожност и съответно правилното функциониране на индивида
г) могат да се превърнат в част от личностовата структура на индивида
д) за първи път са описани от „бащата“ на съвременната психология Вунд

43. Посочете кои от твърденията не се отнасят за *защитните механизми на Егото*:
а) способи за защита на Аз-а, чиято същност е в снижаването на тревожността на личността чрез безсъзнателно изкривяване или отричане на реалността
б) появата им може да бъде епизодична, най-вече – като реакция на травматични събития, въздействащи върху психиката
в) появата им е постоянна, тъй като целят снижаване нивото на тревожност и съответно правилното функциониране на индивида
г) не могат да се превърнат в част от личностовата структура на индивида
д) за първи път са описани от Зигмунд Фройд, който посочва повече от 14 защитни механизма на личността

44. Според психоаналитичната теория за развитието на Зигмунд Фройд:
а) децата преминават през поредица от психосоциални етапи
б) децата преминават през поредица от психосексуални етапи
в) всеки етап се центрира около конкретна ерогенна зона
г) всеки етап се центрира около няколко ерогенни зони, но една от тях е водеща
д) развитието преминава през 6 последователно свързани етапа

45. Кои от посочените етапи са включени в моделът на Фройд за психосексуално развитие:
а) орален
б) генитален
в) Едипов комплекс
г) анален
д) всички посочени са верни

46. Кои от посочените етапи са включени в моделът на Фройд за психосексуално развитие:
а) орален
б) анален
в) комплекс на Електра
г) фалически
д) латентен

47. *Орално-садистичен личностен тип* може да се получи като последствие от фиксация на оралната фаза според теорията на З. Фройд. Посочете основните характеристики на този тип личност:
а) човек, който е свръхангажиран с навици на устата
б) знаците включват дъвчене на дъвка или край на химикал, молив
в) знаците включват, пушене, ядене, целуване, фелацио
г) хапливо саркастична, свадлива и враждебна личност
д) пасивна, наивна, незряла и манипулативна личност

48. *Орално-рецептивен личностен тип* може да се получи като последствие от фиксация на оралната фаза според теорията на З. Фройд. Посочете основните характеристики на този тип личност:
а) пасивност, наивност, незрялост
б) манипулативна личност
в) някои от знаците включват гризане на нокти
г) сарказъм, свадливост и враждебност
д) всички посочени са верни

49. Конфликтите през аналния етап в моделът на Фройд за психосексуално развитие могат да доведат до формирането на *анално-задържащ възрастен*. Посочете характеристиките на този тип личност:
а) безразсъдство, немарливост, непокорство
б) неорганизираност, копрофилия
в) прекалено спретнат, чист, компулсивен
г) вманиаченост по организацията
д) прекалена подреденост

50. Конфликтите през аналния етап в моделът на Фройд за психосексуално развитие могат да доведат до формирането на *анално-изхвърлящ възрастен*. Посочете характеристиките на този тип личност:
а) нечистоплътност
б) свадливост, враждебност
в) разточителност
г) наивност, незрялост
д) непокорство, неорганизираност

51. На кой етап се появява *Едиповият комплекс* според психосексуалната теория на Зигмунд Фройд:
а) орален
б) анален
в) фалически
г) латентен
д) генитален

52. На кой етап се появява *Комплексът на Електра* според психосексуалната теория на Зигмунд Фройд:
а) орален
б) анален
в) фалически
г) латентен
д) генитален

53. Кои от посочените характеристики не се отнасят за *латентния стадий* от психосексуалната теория на Зигмунд Фройд:
а) продължава от края на аналния етап до началото на пубертета
б) започва от пубертета до смъртта
в) фиксациите на този стадий са много чести и водят до изключителна сексуална непълноценност
г) по принцип хората не се фиксират на този стадий
д) има спящи сексуални чувства

54. *Гениталният личностен тип* на възрастния в психосексуалната теория на Зигмунд Фройд се характеризира със следното:
а) той е резултат от фиксации на гениталната фаза в моделът на Фройд за психосексуално развитие
б) това е успешният краен продукт на психосексуалното развитие в психоаналитичната теория
в) фригидност, импотентност, незадоволителни взаимоотношения
г) неспособност за зряла любов, отговорност и грижи към другите
д) изключителна сексуална непълноценност

55. Според психоаналитичната теория за развитието на Ерик Ериксън:
а) децата преминават през поредица от психосоциални етапи
б) децата преминават през поредица от психосексуални етапи
в) всеки етап се центрира около конкретна ерогенна зона
г) всеки етап се центрира около няколко ерогенни зони, но една от тях е водеща
д) развитието преминава през 8 последователно свързани етапа

56. Кой от посочените е автор на *Теорията за психо-социалното развитие*:
а) Зигмунд Фройд
б) Алфред Адлер
в) Албърт Бандура
г) Ерик Ериксън
д) Карен Хорни

57. Кое/и от посочените твърдения не се отнасят за Теорията за психо-социалното развитие:
а) жизненият цикъл на личността представлява съвкупност от 7 стадия на развитие
б) поредността на раждането и личността са взаимно свързани
в) на всеки етап от живота се появява кризисна ситуация, която трябва да бъде разрешена, за да не се наруши нормалното развитие
г) всеки човек има уникален начин на поведение, чрез който да компенсира реалната или въображаема малоценност
д) теорията е разработена от Ерик Ериксън, който е първия защитник на социалнопсихологическия подход към психоанализата

58. Кой е третият стадий в Теорията за психо-социалното развитие:
а) фалически
б) предучилищна възраст
в) анален
г) юношество
д) ранно детство

59. Кой е петият стадий в Теорията за психо-социалното развитие:
а) генитален
б) ранна зрялост
в) латентен
г) зрялост
д) юношество

60. Коя е кризисната ситуация в четвъртия стадий от Теорията за психо-социалното развитие:
а) доверие/недоверие
б) инициатива/вина
в) интимност/изолация
г) ефективност/непълноценност
д) генеративност/застой

61. Коя е кризисната ситуация във втори стадий от Теорията за психо-социалното развитие:
а) автономност/съмнение
б) доверие/недоверие
в) интимност/изолация
г) инициатива/вина
д) ефективност/непълноценност

62. Коя е кризисната ситуация във седми стадий от Теорията за психо-социалното развитие:
а) интимност/изолация
б) идентичност/ролева неопределеност
в) генеративност/застой, стагнация
г) цялостна удовлетвореност/отчаяние
д) доверие/недоверие

63. Кои са необходимите психосоциални условия за разрешаване на кризата в пети стадий от Теорията за психо-социалното развитие:
а) разумна позволеност и поддръжка
б) систематично обучение и възпитание
в) наличие на добри примери за подражание
г) вътрешна устойчивост
д) ясни цели и положителна обратна връзка

64. Кои са необходимите психосоциални условия за разрешаване на кризата в шести стадий от Теорията за психо-социалното развитие:
а) целеустременост и продуктивност
б) душевна топлота, разбиране, доверие
в) ясни цели и положителна обратна връзка
г) поощряване на активността
д) нито едно от посочените

65. Кои са необходимите психосоциални условия за разрешаване на кризата в трети стадий от Теорията за психо-социалното развитие:
а) поощряване на активността
б) разумна позволеност и поддръжка
в) предоставяне на възможности
г) душевна топлота, разбиране, доверие
д) систематично обучение и възпитание

66. Кой от посочените учени се смята за основоположник на школата на бихевиоризма:
а) Зигмунд Фройд
б) Вилхелм Вунд
в) Иван Петрович Павлов
г) Джон Уотсън
д) Абрахам Маслоу

67. В бихевиоризма основна задача на психологията е да се проучат:
а) съзнателните и безсъзнателните феномени
б) поведението на живите същества
в) реакциите на въздействие на външната среда
г) усещане и възприятие
д) желания, стремежи, мислене

68. Основен изследователски метод в бихевиоризма е:
а) самонаблюдение
б) обективно наблюдение
в) свободна беседа
г) хипноза и анализ на сънища
д) интроспекция

69. Кое (кои) от посочените твърдения се отнасят за Б.Ф. Скинър:
а) американски физиолог и психолог, академик
б) първият учен, който описва явлението, известно днес като условен рефлекс
в) работи в сферата на класическото обуславяне (кондициониране)
г) разработва Теорията за инструменталното (оперантно) обуславяне
д) въвежда понятията контракондициониране и генерализиране

70. Повишеният страх от зъболекаря и денталното лечение могат да се получат в резултат на:
а) класическо обуславяне
б) оперантно кондициониране
в) генерализиране
г) контракондициониране
д) всички посочени са верни

71. Според Теорията за инструменталното (оперантно) обуславяне:
а) организмите се научават да откриват причинно-следствени връзки между стимулите в околната среда
б) явлението, известно днес като условен рефлекс, доказва биологичните основи на психичната дейност
в) обуславянето е процес, чрез който поведението се придобива, поддържа или погасява в зависимост от последващите го събития
г) обуславянето е част от анализа на поведението и включва кондиционирането на нежелано поведение или отговор на стимул в желано поведение или отговор чрез свързване на положителни действия със стимула
д) научаването на определено поведение не може да се появи при отсъствието на някакъв вид подкрепление – положително или отрицателно

72. Кое/и от посочените твърдения се отнасят за Теорията за социалното научаване:
а) ученето не може да се появи при отсъствието на някакъв вид подкрепление – положително или отрицателно
б) ученето не е само продукт на личен опит, а често става и под влияние на значимите фигури за детето
в) отчита значението на имитацията в научаването и формирането на различни поведенчески модели
г) теорията е разработена от Б.Ф. Скинър, който силно вярва в предвиждането и контрола на поведението
д) всички посочени са верни

73. Понятието „подкрепление“ (положително или отрицателно) е въведено от:
а) Б.Ф. Скинър
б) Албърт Бандура
в) Джон Уотсън
г) И.П. Павлов
д) нито едно от посочените

74. Психологията на личността е наука, която изучава:
а) особеностите в поведението на личността
б) различните типове характери и темпераменти
в) различните модели за личност
г) различията между отделните личности
д) всички посочени са верни

75. Кои от изброените са водещи парадигми в персонологията:
а) бихейвиорална
б) когнитивна
в) психоаналитична
г) гещалт-психологична
д) екзистенциална

76. Сравнителната психология е дял на психологията, който изучава:
а) връзката между развитието на психиката във филогенеза и антропогенеза
б) проблемните области на еволюционната, диференциалната и интернационалната психология
в) общото между поведение и мотивация при човека и висшите бозайници
г) големи групи от хора – етнически, национални, религиозни – и прави сравнения между тях
д) всички посочени са верни

77. Диференциалната психология е клон на сравнителната психология, който:
а) сравнява човека с висшите бозайници (човекоподобни маймуни)
б) сравнява отделния човек (индивид) по темперамент, характер, личностови характеристики
в) сравнява водещите парадигми в психологията
г) сравнява големи групи от хора – етнически, национални, религиозни
д) сравнява и изучава поведението на отделния индивид или големи групи от хора

78. Кои са основните типологични модели в диференциалната психология:
а) когнитивен
б) хуманистичен
в) психоаналитичен
г) диспозиционен
д) бихейвиорален

79. Кое/и от изброените е еднозначно с понятието личностна диспозиция:
а) атитюд
б) установка
в) черта
г) навик
д) нагласа

80. Кое/и от посочените твърдения се отнасят за т.нар. trait-теории:
а) структурата на личността се разглежда като представена от черти, като поведението се мотивира от трейтовете
б) това са теоретични модели, които представят човешката личност като изградена от набор от различни диспозиции
в) хората не демонстрират постоянство в своите постъпки, мисли и емоции, тъй като последните зависят от миналото време, събитията и жизнения опит
г) всяка личност се характеризира с уникалност, базирана на уникална комбинация от личностни черти
д) всички посочени са верни

81. Кои от следните учени разработват trait-теории в контекста на диспозиционния типологичен модел:
а) Зигмунд Фройд
б) Ханс Айзенк
в) Гордън Олпорт
г) Ерик Ериксън
д) Реймънд Кетъл

82. Посочете правилната субординация на диспозициите в Теорията за чертите на личността на Ханс Айзенк:
а) суперчерти/черти/съставни черти/първични реакции
б) типове/суперчерти/съставни черти/специфични реакции
в) суперчерти/съставни черти/специфични реакции/първични реакции
г) суперчерти/съставни черти/първични реакции/специфични реакции
д) съставни черти/черти/първични реакции/специфични реакции

83. В съответствие с типологията на Ханс Айзенк, хората могат да бъдат разделени на четири групи:
а) стабилен интроверт (меланхолик)
б) невротичен интроверт (холерик)
в) стабилен екстраверт (сангвиник)
г) невротичен екстраверт (меланхолик)
д) стабилен интроверт (флегматик)

84. В съответствие с типологията на Ханс Айзенк, хората могат да бъдат разделени на четири групи:
а) стабилен интроверт (флегматик)
б) невротичен интроверт (меланхолик)
в) стабилен екстраверт (холерик)
г) невротичен екстраверт (сангвиник)
д) стабилен интроверт (меланхолик)

85. Посочете кое/и от твърденията са верни:
а) интровертите по-често се отнасят търпеливо към болката, за разлика от екстравертите
б) екстравертите по-често правят почивки по време на работа, за кафе и разговори, отколкото интровертите
в) интровертите предпочитат теоретичните и научните видове дейност, докато екстравертите са склонни да предпочитат работа, свързана с хората
г) в университетите екстравертите постигат по-забележими успехи, отколкото интровертите
д) всички посочени са верни

86. Кои от посочените особености са характерни за екстравертите:
а) по-търпеливи са към болката
б) предпочитат научните видове дейност
в) започват полов живот в по-късна възраст
г) чувстват се по-бодри сутрин и са по-работоспособни тогава
д) по-често напускат университета по психиатрични, а не академични причини

87. Кои от посочените особености са характерни за интровертите:
а) по-търпеливи са към болката
б) по-бодри са вечер и са по-работоспособни през втората половина от деня
в) по-често напускат университета по академични, а не психиатрични причини
г) по-чувствителни са към стимулация
д) в университетите постигат по-забележими успехи, отколкото екстравертите

88. Кои от посочените особености са характерни за хората с висока степен на изразеност на невротизъм:
а) неудовлетворени от способността си да решават житейските проблеми
б) повишената тревожност по повод на дребни житейски проблеми
в) тревожност за собственото здраве, често без реални основания
г) развито чувство за отговорност и дълг
д) всички посочени са верни

89. Кои от посочените особености са характерни за хората с висока степен на изразеност на невротизъм:
а) постоянни тревоги за съдбата на близките
б) егоцентрични и импулсивни
в) равнодушни към останалите
г) склонни да се противопоставят на обществените устои
д) прекалена чувствителност и склонност да се опират на мнението на мнозинството

90. Кои от посочените особености са характерни за хората с висока степен на изразеност на психотизъм:
а) склонност за съмнение и проверка, дори при добре свършена работа
б) занижена самооценка, не съвпада с високите изисквания на идеалния образ на "желаемия Аз", на който смятат за необходимо да съответстват
в) често биват тревожни, трудно общуват с хора и не могат да бъдат разбрани от околните
г) преднамерено причиняват неприятности на другите
д) егоцентрични, импулсивни, равнодушни към останалите

91. Кои от изброените са методи за измерване на индивидуалните диспозиционни различия:
а) самонаблюдение
б) анализ на сънищата
в) електро-енцефалографически изследвания (ЕЕГ)
г) обективни психологически тестове
д) всички посочени са верни

92. Кои от изброените не са методи за измерване на индивидуалните диспозиционни различия:
а) електро-енцефалографически изследвания
б) анализ на биографически сведения
в) измерване на физически и физиологични параметри
г) експертни оценки
д) нито едно от посочените

93. "Личностен въпросник на Айзенк" (Eysenck Personality Questionnaire, EPQ) е обективен психологически тест за оценка на:
а) екстраверсия и интроверсия
б) локус на контрола
в) невротизъм и стабилност
г) социална желателност
д) сътрудничество, целенасоченост и отвореност към нов опит

ЧАСТ 3
ПСИХОЛОГИЯ НА РАЗВИТИЕТО

94. Възрастовата психология е дял на психологията, който изучава:
а) последователността на промените на психиката с възрастта
б) правилата на промяната на психиката с възрастта
в) всички промени, които настъпват в психиката с възрастта
г) възрастовата периодизация
д) всички посочени са верни

95. Според възрастовата психология развитието може да преминава през:
а) еднакви по продължителност периоди, в които промените на психиката са различни по големина
б) относително дълги интервали, в които промените са относително големи (кризи в развитието)
в) продължителни интервали, в които психиката е относително устойчива
г) къси интервали, в които промените са сравнително големи
д) относително къси интервали, в които промените са незначителни

96. Европейската класификация на периодите в развитието на психиката в детско-юношеска възраст включва следните етапи:
а) младенческа възраст – първата и втората година от живота
б) ранна възраст – втората и третата година от живота
в) предучилищна възраст – от четвъртата година до тръгване на училище
г) училищна възраст – от 6-7 до 14-15-годишна възраст
д) късно юношество – от 14-15 до 18-19-годишна възраст

97. Посочете кога са кризите в развитието на психиката в детско-юношеска възраст:
а) в края на 12-я месец
б) краят на 3-тата година
в) началото на 7-та година
г) началото на физиологичното съзряване
д) началото на 15-тата година

98. Кои от посочените особености се отнасят за *пластичната* физиологична конструкция на тялото:
а) улеснява въздействието на индивида върху околната среда
б) улеснява процесите на интериоризация на средата върху психиката
в) улеснява опознаването и изучаването на средата
г) типична е за предучилищната възраст и периодът на физиологично съзряване
д) типична е в ранна възраст и начална училищна възраст

99. Кои от посочените са характеристики на *пластичната* физиологична конструкция на тялото:
а) слаба подвижност
б) относително къси ръце и крака по отношение на тялото
в) малко количество подкожна тъкан
г) с предимство се развиват фините моторни движения на пръстите на ръцете
д) всички посочени са верни

100. Кои от посочените особености се отнасят за *еластичната* физиологична конструкция на тялото:
а) улеснява въздействието на околната среда върху индивида
б) улеснява процесите на екстериоризация на психиката върху средата
в) улеснява опознаването и изучаването на средата
г) типична е за предучилищната възраст и периодът на съзряване на мисленето (средно юношество)
д) типична е в ранна възраст и начална училищна възраст

101. Кои от посочените са характеристики на *еластичната* физиологична конструкция на тялото:
а) увеличена подвижност на тялото
б) относително дълги по отношение на тялото, пъргави ръце и крака
в) малко количество подкожна тъкан
г) с предимство се развиват фините моторни движения на пръстите на ръцете
д) всички посочени са верни

102. Кои от посочените са характеристики на *еластичната* физиологична конструкция на тялото:
а) закръглен цялостен външен вид
б) с предимство се развиват големите мускули на ръцете и краката
в) увеличена подвижност на тялото
г) оптимална е за опознаване структурата на предметите
д) оптимална е за въздействие на тялото върху цели предмети

103. Кои периоди от детско-юношеското развитие се характеризират с наличие на пластична физиологична конструкция на тялото:
а) ранна детска възраст
б) предучилищна възраст
в) начална училищна възраст
г) ранно юношество (физиологично съзряване)
д) средно юношество (съзряване на мисленето)

104. Кои периоди от детско-юношеското развитие се характеризират с наличие на еластична физиологична конструкция на тялото:
а) ранна детска възраст
б) предучилищна възраст
в) начална училищна възраст
г) ранно юношество (физиологично съзряване)
д) средно юношество (съзряване на мисленето)

105. Кое/и от посочените могат да се приемат като доказателство за наличието на функционираща психика:
а) наличие на психични образи
б) промени в поведението на база на формирани психични образи
в) наличие на инстинктивно поведение
г) създаването на условни рефлекси
д) всички посочени са верни

106. В кой момент от хода на онтогенезата се появява психиката:
а) в момента на раждането
б) преди раждането
в) около 3-тата година
г) от 7 ембрионален месец
д) около 7 месец след раждането

107. Кои от посочените особености се отнасят за развитието през първата година:
а) в момента на раждането в зрението се забелязват зеничен рефлекс, акомодация и конвергенция
б) новороденото различава всички цветове
в) новородените деца чуват повече звуци от възрастен човек
г) поведението на новороденото е доминирано единствено от инстинкти
д) в края на първата година децата могат да произнасят цели думи

108. Преобладаващата (главна) дейност в младенческа възраст (първата година) е:
а) предметно-манипулативната игра
б) непосредственото емоционално общуване с възрастен човек
в) непосредствено емоционално общуване с връстниците
г) инстинктивното поведение - шийно-тоничен инстинкт, инстинктивно бозаене, хващане, плуване, отдръпване от силна светлина и др.
д) играта с кукли и играчки

109. Кой е граничният момент в развитието на психиката през първата година:
а) краят на първия месец
б) средата на третия месец
в) шестия месец
г) деветия месец
д) нито едно от посочените

110. Главното поведение, чрез извършване на което се развива психиката в ранна детска възраст е:
а) стремежът за общуване
б) предметно-манипулативна дейност
в) сюжетно-ролеви игри
г) общуване с връстниците
д) учене

111. За кой период от развитието в детско-юношеска възраст е характерна появата на *посочващ жест* и изговарянето на *отделни думи*:
а) краят на първата година
б) първите шест месеца от втората година
в) вторите шест месеца от втората година
г) началото на третата година
д) краят на третата година

112. Периодът на *телеграфната реч* се характеризира с:
а) изговаряне на отделни думи
б) поява на посочващ жест
в) появата на понятия за свойства на предметите
г) появява на прости изречения в езика
д) поява на сложни изречения в езика

113. Кой период от развитието в детско-юношеска възраст се нарича *„период на въпросите“*:
а) втората година
б) третата година
в) четвъртата година
г) петата година
д) шестата година

114. За кой/и периоди от развитието в детско-юношеска възраст *„егоцентричната реч“* е типична особеност на езиковото развитие:
а) ранна детска възраст
б) предучилищна възраст
в) начална училищна възраст
г) ранно юношество
д) късно юношество

115. Кога се появява съзнанието в хода на онтогенезата:
а) преди раждането – около 7 ембрионален месец
б) в момента на раждането
в) в края на ранната възраст
г) в предучилищна възраст
д) в начална училищна възраст

116. Кои от посочените са признаци за поява на съзнание:
а) наличие на психични образи – зрителни, вкусови, обонятелни
б) промени в поведението на база на формирани психични образи
в) поява на разбиране за резултат от собственото поведение
г) способност за разпознаване на образа на тялото си в огледалото
д) поява на чувство за собственост

117. Кои от посочените са признаци за поява на съзнание:
а) наличие на инстинктивно поведение, което се замества от условни рефлекси
б) създаване на понятие за пол
в) поява на способност за преразказване на отминали събития
г) поява на разпознаваемо сходство между рисунка и нарисуван предмет
д) всички посочени са верни

118. Главното поведение, чрез извършване на което се развива психиката в предучилищна възраст е:
а) стремежът за общуване
б) предметно-манипулативна дейност
в) сюжетно-ролева игра
г) общуване с връстниците
д) учене

119. Кои от посочените особености в поведението се считат за норма в начална училищна възраст:
а) физическа агресия
б) лъжа
в) конформизъм
г) мотивация за извършване на определено поведение
д) всички посочени са верни

120. В кой/и периоди от детско-юношеското развитие физическата агресия и лъжата се приемат за нормални особености в поведението:
а) ранна детска възраст
б) предучилищна възраст
в) начална училищна възраст
г) ранно юношество
д) средно юношество

121. В кой/и периоди от детско-юношеското развитие конформизмът се приема за нормална особеност в поведението:
а) ранна детска възраст
б) предучилищна възраст
в) начална училищна възраст
г) ранно юношество
д) средно юношество

122. Кои от посочените особености в поведението се считат за норма в предучилищна възраст:
а) физическа агресия
б) лъжа
в) конформизъм
г) мотивация за извършване на определено поведение
д) всички посочени са верни

123. „Йерархия на ценностите" или "ценностна система" е важно свойство на психиката, което се появява за първи път в:
а) ранна детска възраст
б) предучилищна възраст
в) начална училищна възраст
г) ранно юношество
д) късно юношество

124. Главното поведение, чрез извършване на което се развива психиката в начална училищна възраст е:
а) стремежът за общуване
б) предметно-манипулативна дейност
в) сюжетно-ролева игра
г) общуване с връстниците
д) учене

125. Кои от посочените особености не се отнасят за развитието на психиката в начална училищна възраст:
а) главната, закрепена от еволюцията дейност, с извършването на която се развива психиката, е общуването с връстниците
б) за този период е характерна еластичната физиологична конструкция на тялото
в) началната училищна възраст започва с появата на готовност за обучение в училище
г) големината на работната памет и свойствата на съзнанието стават колкото тези, които са типични за възрастните
д) в начална училищна възраст се появява понятие за време

126. Главното поведение, чрез извършване на което се развива психиката в периода на физиологичното съзряване (ранно юношество) е:
а) учене
б) стремеж за общуване
в) учебно-професионална дейност
г) общуване с връстниците
д) сюжетно-ролеви игри

127. Кои от посочените особености се отнасят за развитието на психиката в периода на физиологичното съзряване (ранно юношество):
а) емоционалността се насочва от усвояване на поведение към усвояване на знания
б) физическите възможности на поведението стават колкото тези на възрастните
в) главната закрепена от еволюцията дейност, с извършването на която се развива психиката в ранното юношество е стремежът за общуване
г) промяната на емоционалността в началото на половото съзряване е особено драматична и често се нарича криза
д) мисленето придобива уникалност, изгражда се креативност, собствен стил на поведение, индивидуалност

128. Кои от долупосочените могат да окажат въздействие върху психиката на юношите:
а) семейните отношения
б) училището
в) неформалните групи от връстници
г) телевизия, интернет, социални мрежи
д) всички посочени са верни

129. Главното поведение, чрез извършване на което се развива психиката в средното юношество е:
а) стремеж за общуване
б) сюжетно-ролеви игри
в) учебно-професионална дейност
г) общуване с връстниците
д) учене

130. Кои от посочените особености се отнасят за развитието на психиката в периода на средното юношество:
а) емоционалността се насочва от усвояване на поведение към усвояване на знания
б) физическите качества стават колкото тези на възрастните
в) главната закрепена от еволюцията дейност, с извършването на която се развива психиката е стремежът за общуване
г) промяната на емоционалността в началото на този период е особено драматична и често се нарича криза
д) мисленето придобива уникалност, изгражда се креативност, собствен стил на поведение, индивидуалност

131. Кой период от развитието на психиката се означава с термина „психо-социален мораториум“ според Ерик Ериксън:
а) ранно юношество
б) средно юношество
в) късно юношество
г) ранна зрялост
д) късна зрялост

132. Развитието на психиката на възрастните изисква усвояването на следните видове способности:
а) психофизични
б) поведенчески
в) когнитивни
г) социални
д) всички посочени са верни

133. Кои от посочените твърдения се отнасят за т.нар. динамична (флуидна, гъвкава) интелигентност:
а) това е големина на натрупаните (достъпни за използване) знания
б) това е способността за схващане свойствата на реалността
в) това е способността за извличане и използване на нови знания за реалността
г) непрекъснато, относително равномерно, се увеличава през целия живот
д) непрекъснато, относително равномерно, намалява с възрастта

134. Кои от посочените са периоди в развитието на психиката на възрастните:
а) психо-социален мораториум
б) ранна зрялост
в) средна зрялост
г) късна зрялост
д) криза в средата на живота

135. Кои от посочените са периоди в развитието на психиката на възрастните:
а) ранна зрялост
б) средна зрялост
в) късна зрялост
г) старост
д) психо-социален мораториум

136. Кои от посочените особености се отнасят за възрастовите промени на психиката в ранна зрялост:
а) голяма натрупана интелигентност
б) голямо количество и продължителност на жизнената енергия
в) добре развити социална адаптивност и професионализъм
г) това е период за създаване и отглеждане на потомство
д) всички посочени са верни

137. Посочете кои от посочените твърдения относно качествата на двата пола са верни:
а) женската анатомия и психика като цяло са по-консервативни
б) мъжката анатомия и психика са по-променливи и неустойчиви
в) качествата на мъжкия пол варират в по-тесни граници
г) качествата на женския пол не са толкова вариативни
д) мъжкият пол е по-податлив на въздействия на средата

138. Посочете кои от посочените твърдения относно качествата на двата пола са верни:
а) мъжкият мозък анатомично и функционално е по-симетричен от женския
б) женският мозък анатомично и функционално е по-симетричен от мъжкия
в) в мъжкия мозък има по-голямо количество бяло вещество, отколкото в женския
г) жените се справят по-добре от мъжете с възприемането на пространствени съотношения и мислено преподреждане
д) мъжката емоционалност е различна от женската и се описва като по-голяма интуитивност (подсъзнателност)

139. Посочете кои от посочените твърдения относно качествата на двата пола са верни:
а) мъжете имат по-големи възможности в аналитичното мислене
б) мисленето на мъжете е по-индуктивно
в) мъжкото мислене е по-дедуктивно
г) мъжете демонстрират по-голяма креативност от жените
д) за мъжкия пол е характерно по-доброто развитие и използване на комуникативността (речта)

140. Посочете кои от посочените твърдения относно качествата на двата пола не са верни:
а) женската психика е с по-големи способности за адаптация към социалната среда
б) жените имат по-голяма способност за разпознаване на лицева експресия (мимика)
в) жените имат по-голяма креативност от мъжете
г) за женския пол е характерно по-доброто развитие и използване на комуникативността (речта)
д) всички посочени твърдения не са верни

141. Кои от посочените твърдения се отнасят за възрастовата динамика на екстравертността:
а) екстравертността намалява с еднаква скорост при двата пола
б) между 10 и 20 жените са по-екстравертни от мъжете
в) към 40 мъжете са по-екстравертни от жените
г) към 60 мъжката екстравертност е по-малка от женската
д) нито едно от посочените

142. Кои от посочените илюзии в късна зрялост са характерни *само за мъжете*:
а) илюзията за идеализацията на партньора
б) илюзията за единствения верен път в живота
в) илюзията, че всеотдайността към семейството е достатъчна, за да осмисли живота
г) илюзията, че социалното и професионално издигане са достатъчни за осмисляне на живота
д) нито едно от посочените

143. Кризата в средата на живота се характеризира със следното:
а) редукция на сексуалността
б) деградация на близката социална среда
в) разсейване на илюзиите в средата на живота
г) загуба и възстановяване на равновесието в средата на живота
д) всички посочени са верни

144. Преодоляването на кризата в средата на живота е свързано с:
а) загуба и възстановяване на равновесието в средата на живота
б) разсейване на илюзиите в средата на живота
в) редукция на сексуалността
г) промяна на мотивационната големина на ценностите
д) всички посочени са верни

145. Кои от посочените особености се отнасят за възрастовите промени на психиката в късна зрялост:
а) голяма динамична интелигентност
б) илюзиите са минимални, т.е. критичността – максимална
в) адаптивността и професионализмът са близо до максималните си жизнени големини
г) душевното равновесие е възстановено след кризата в средата на живота
д) всички посочени са верни

146. Кои от посочените особености се отнасят за възрастовите промени в късна зрялост:
а) след 45 натрупаната интелигентност все по-забелязващо се намалява
б) след 45 динамичната интелигентност продължава да се увеличава
в) намалява енергетиката на психиката
г) появяват се и постепенно се изострят физически болести
д) всички посочени са верни

147. Кои от посочените особености се отнасят за възрастовите промени в старостта:
а) възможностите на психиката стават по-малки от достатъчните за самостоятелно съществуване
б) възможностите на психиката са достатъчни за самостоятелно съществуване, но физическите вече не са
в) редукцията на психиката и тялото в старостта е с различна скорост
г) възрастовите промени се характеризират с хетерохронност и нееднородност
д) всички посочени са верни

148. Кой от посочените възрастови периоди понякога се нарича “трета” възраст:
а) от 65 до 75 г.
б) след 75 г.
в) от 65 до 90 г.
г) от 75 до 90 г.
д) след 90 г.

149. Кой от посочените възрастови периоди се означава като *ранна старост*:
а) от 55 до 65 г.
б) от 65 до 75 г.
в) до 75 г.
г) от 75 до 90 г.
д) след 90 г.

150. Кой от посочените възрастови периоди се означава като *късна старост:*
а) от 65 до 75 г.
б) след 75 г.
в) от 65 до 90 г.
г) от 75 до 90 г.
д) след 90 г.

151. Кой от посочените възрастови периоди се означава като *сенилна възраст*:
а) след 75 г.
б) от 75 до 90 г.
в) след 90 г.
г) след 100 г.
д) от 90 до 100 г.

152. Възрастовите промени в старостта са свързани с:
а) промени на нервната система
б) редуциране на работната памет
в) намаляване на динамичната интелигентност
г) увеличаване на натрупаната интелигентност
д) всички посочени са верни

153. Възрастовите промени в старостта са свързани с:
а) намаляване ефективността на индуктивната посока на мисленето
б) намаляване ефективността на дедуктивната посока на мисленето
в) непропорционално намаляване на способностите за приемане и за отправяне на реч в полза на първите
г) редуциране на сетивността главно на база на физиологичната деградация на самите сетива
д) при повечето хора – изчезване на творческите способности към 60-год. Възраст

154. Кои от посочените характеристики се отнасят за възрастовите промени в старостта:
а) променена критичност
б) наивна доверчивост към познати и непознати
в) повишена подозрителност
г) реалистично възприемане на остаряването
д) нито едно от посочените

155. Възрастовите промени на сензорните процеси в старостта засягат:
а) паметта
б) зрението
в) мисленето
г) речта
д) слухът

156. Възрастовите промени на сензорните процеси в старостта засягат:
а) вкусът
б) обонянието
в) речта
г) осезанието
д) паметта

157. Кои от посочените характеристики се отнасят за възрастовите промени на слуха в старостта:
а) наблюдава се редукция на слуха, което се обяснява с намалените анатомични и физиологични възможности на индивида
б) след 50 много хора, по-често жени, започват да възприемат по-слабо тихите звуци
в) намаляването на слуха на мъжете е около два пъти по-голямо от това на жените
г) намаляването на слуха на мъжете започва по-рано – към 30
д) възприемането на нискочестотните звуци намалява повече, затова цялостната звукова картина става “приглушена”

158. Кои от посочените характеристики се отнасят за възрастовите промени на емоционалността в старостта:
а) изравняване (нивелиране) на емоциите
б) негативният диапазон на емоционалността се редуцира
в) самочувствието и самооценката се увеличават
г) емоционалността и критичността имат тенденция към няколко устойчиви съчетания
д) нито едно от посочените

159. Кои от посочените са чести диспозиции, появяващи се в последните няколко години преди пенсиониране:
а) конструктивен стил
б) независим стил
в) отбранителен стил
г) агресивно – обвиняващ стил
д) всички посочени са верни

160. Остаряването се характеризира със следните групи промени:
а) физически
б) психически
в) социални
г) икономически
д) всички посочени са верни

161. Кои от посочените са типични особености в общия здравословен статус на старите хора:
а) влошено общо здравословно състояние
б) трудна подвижност
в) загуба на критичност относно хигиената и състоянието на зъбите
г) често е нарушено психичното здраве
д) всички посочени са верни

162. Кои от посочените са типични особености в денталния статус на старите хора:
а) наличие на придружаващи заболявания (хронични болести)
б) влошаване на психичното здраве
в) загуба на естествените зъби
г) незадоволителна орална хигиена
д) всички посочени са верни

ЧАСТ 4
СТРЕС И БЪРНАУТ СИНДРОМ

163. Терминът *„стрес“* е използван за първи път от:
а) Ханс Айзенк
б) Хан Сайзенк
в) Ханс Селие
г) Зигмунд Фройд
д) И.П. Павлов

164. Първоначалната реакция на организма на всеки един стресор е свързана с:
а) наличието на телесни реакции
б) активиране на автономната нервна система
в) активиране на ендокринната система
г) активиране на имунната система
д) всички посочени са верни

165. Телесната реакция към стрес е:
а) автоматична
б) специфична
в) неспецифична
г) съзнателна
д) несъзнателна

166. Кои от посочените твърдения се отнасят за реакцията „борба или бягство“:
а) в отговор на остър стрес, парасимпатикусовата нервна система се активира, чрез освобождаване на хормони
б) най-голямо значение има оста хипоталамус - хипофиза - кора на надбъбрека
в) тялото може да остане в режим на борба или бягство от 10 до 20 минути, след като заплахата е изчезнала, което е необходимото време на парасимпатикувата нервна система да го върне към нивата преди възбудата
г) при наличие на хроничен стрес, тялото е в непрекъснато състояние на реакция на борба или бягство и никога не достига състояние на хомеостаза
д) нито едно от посочените

167. Към коя фаза от теорията за стреса на Ханс Селие („Общ адаптационен синдром“) може да се отнесе реакцията „битка или бягство“:
а) първа
б) втора
в) трета
г) четвърта
д) пета

168. Телесни симптоми при реакцията „битка или бягство“ са:
а) стеснени зеници
б) бледа кожа
в) зачервена кожа
г) учестен пулс и дишане
д) всички посочени са верни

169. Реакцията „болба или бягство“ е свързана с:
а) засилване обмяната на веществата
б) повишаване честотата и силата на съкращаване на сърдечния мускул
в) разширение на бронхите
г) забавяне дейността на стомашно - чревния тракт
д) всички посочени са верни

170. Реакцията „борба или бягство“ е свързана с:
а) забавяне обмяната на веществата
б) забавяне дейността на стомашно - чревния тракт
в) засилване секрецията на потните жлези
г) засилване дейността на задстомашната жлеза
д) повишаване на нивата на кръвна захар и мастни киселини в кръвта

171. Какви видове стрес има според източника на стреса:
а) стрес на сетивата
б) позитивен стрес
в) негативен стрес
г) стрес от лични инциденти
д) всички посочени са верни

172. Какви видове стрес има според източника на стреса:
а) позитивен стрес
б) посттравматичен стрес
в) остър стрес
г) стрес от социално-икономически фактори
д) стрес от обществени и екологични влияния

173. Според влиянието му върху организма стресът може да бъде:
а) остър
б) хроничен
в) позитивен
г) негативен
д) неутрален

174. Според интензитета и продължителността на действие на стресора стресът може да бъде:
а) остър
б) хроничен
в) еустрес
г) дистрес
д) всички посочени са верни

175. Според времето, през което действа стресорът, стресът бива:
а) остър
б) хроничен
в) ситуативен
г) посттравматичен
д) нито едно от посочените

176. Механизмите на влияние на стреса могат да бъдат:
а) пряко/директно
б) косвено/индиректно
в) положително
г) отрицателно
д) всички посочени са верни

177. Механизмите на влияние на дистреса могат да бъдат:
а) пряко/директно
б) косвено/индиректно
в) положително
г) отрицателно
д) всички посочени са верни

178. Кои от посочените са механизми на отрицателно влияние на стреса:
а) може да индуцира непосредствено заболяване
б) може да създаде или стимулира предразположение към определено заболяване
в) може да повлияе върху протичането на дадено заболяване
г) може да пренася причинителите на дадено заболяване
д) всички посочени са верни

179. Теорията за стреса на Ханс Селие е известна още и с наименованието:
а) трансакционен модел за стреса
б) общ адаптационен синдром
в) синдром, предизвикан от различни вредни агенти
г) синдром на биологичния стрес
д) всички посочени са верни

180. През колко фази преминава реакцията на организма според „Общия адаптационен синдром“:
а) две
б) три
в) четири
г) пет
д) шест

181. През кои фази преминава реакцията на организма според „Общия адаптационен синдром“:
а) фаза (реакция) на напрежение
б) фаза (реакция) на тревога
в) фаза на съпротивление
г) фаза на изтощение
д) фаза на възстановяване

182. „Общ адаптационен синдром“ е:
а) когнитивната теория за стреса на Ричард Лазарус
б) теория за биологичния стрес на Ханс Селие
в) теория за социалната адаптация на Ханс Айзенк
г) учението на И.П. Павлов за условните рефлекси
д) нито едно от посочените

183. Посочете вярната последователност на т.нар. „ос на стреса“:
а) стресор-хипофиза-хипоталамус-надбъбречни жлези
б) стресор-хипоталамус-хипофиза- надбъбречни жлези
в) стресор-хипоталамус- надбъбречни жлези-тимус
г) стресор-хипофиза-надбъбречни жлези-тимус
д) стресор-хипоталамус-хипофиза-надбъбречни жлези- и/или тимус

184. Транзакционен модел на стреса е:
а) когнитивната теория за стреса на Ричард Лазарус
б) теория за биологичния стрес на Ханс Селие
в) теория за трансперсоналното състояние на съзнанието
г) модел за стереотипните (неспецифични) реакции при стрес
д) нито едно от посочените

185. В транзакционния модел на стреса *първична оценка* е:
а) процесът на селекция и интерпретация на стресорите
б) процесът на възприемане и оценяване на заплахата от индивида
в) процесът на търсене на потенциален отговор на тази заплаха
г) процесът на анализ на наличните ресурси на личността
д) справянето със стреса (копинг)

186. В транзакционния модел на стреса *вторична оценка* е:
а) процесът на селекция и интерпретация на стресорите
б) процесът на възприемане и оценяване на заплахата от индивида
в) процесът на търсене на потенциален отговор на тази заплаха
г) процесът на анализ на наличните ресурси на личността
д) справянето със стреса (копинг)

187. Според Ричард Лазарус и неговият транзакционен модел на стреса преодоляването на стресорите (копинг) може да бъде:
а) фокусирано върху проблема
б) свързано с промяна на ситуацията
в) свързано с промяна на отношението към ситуацията
г) фокусирано върху емоциите
д) всички посочени са верни

188. Кои са основните *фази на стресовия процес* според психолозите, работещи в сферата на когнитивната парадигма:
а) фаза на тревога (телесни реакции, активиране на симпатикуса)
б) възприемане на ситуацията
в) оценка на ситуацията
г) фаза на съпротивление
д) оценка на собствените способности за справяне

189. Посочете кои от изброените са стресори в денталната практика:
а) професионалната изолация
б) стремеж към перфектност
в) икономически натиск
г) липса на мотивация
д) всички посочени са верни

190. Посочете кои от изброените са стресори в денталната практика:
а) недостиг на време
б) пациентите
в) неправилна работна стойка
г) неправилно осветление
д) всички посочени са верни

191. Кои от посочените могат да се използват като методи са справяне със стреса в денталната практика:
а) познаване източниците на стрес
б) подобряване организацията в практиката
в) професионална изолация
г) движение и спорт в свободното време
д) всички посочени са верни

192. Програми за управление на стреса (стрес мениджмънт) са:
а) автогенен тренинг
б) индивидуални психотерапевтични сеанси
в) биофидбег
г) йога стречинг
д) всички посочени са верни

193. Терминът „бърнаут“ е въведен за първи път в научната литература от:
а) Зигмунд Фройд
б) Хърбърт Фройденбергер
в) Ана Фройд
г) Хари Фроденберг
д) Херман Розенцвайг

194. Бърнаут синдромът е психо-социален феномен, който е свързан с:
а) професионалната сфера
б) личният живот
в) семейните отношения
г) обществото
д) всички посочени са верни

195. Кои според Кристина Маслач са основните аспекти на бърнаут синдрома:
а) физическо изтощение
б) емоционално изтощение
в) персонализация
г) деперсонализация
д) редуцирани персонални постижения

196. Бърнаут е:
а) някой в състояние на умора или изтощение, причинено от отдаденост към определена цел, начин на живот или взаимоотношение, които не дават очаквания резултат
б) срив в защитните механизми на Аз-а
в) синдром, концептуализиран като резултат от остър стрес на работното място, който не е бил успешно управляван
г) процес на адаптация, който е временен и е придружен от физиологични и психични симптоми
д) всички посочени са верни

197. Кои от посочените особености се отнасят за профила на „бърнаут-кандидата“:
а) ниски цели
б) относително скромни амбиции
в) желание за високи постижения
г) перфекционизъм
д) ниска самооценка

198. Кои от посочените особености се отнасят за личностите, които са податливи на бърнаут:
а) големи, нереалистични очаквания
б) ниски цели и скромни амбиции
в) динамичност и харизматичност
г) компетентност
д) самоувереност

199. Кои от посочените личностови особености са типични за хората, които могат да развият бърнаут синдром:
а) външен локус на контрол
б) вътрешен локус на контрол
в) интроверсия
г) екстраверсия
д) всяка личност е податлива на бърнаут, без значение от личностовите особености

200. Кои от посочените личностови черти са типични за хората, които могат да развият бърнаут синдром:
а) невротизъм
б) интроверсия
в) външен локус на контрол
г) фрустрация
д) способност да обичаш

201. Човек, склонен към „професионално изпепеляване“ е:
а) идеалист
б) хуманен
в) съчувстващ
г) неуверен
д) емоционално неустойчив

202. Кои от посочените индивидуални характеристики са предпоставки за развитие на бърнаут синдром:
а) възраст
б) пол
в) образование
г) семейно положение
д) нито едно от посочените

203. Кои от посочените характеристики на работната среда в денталната практика са предпоставки за развитие на бърнаут синдром:
а) липса на натоварване
б) липса на разнообразие
в) липса на автономност
г) несигурни перспективи за кариера
д) работа без помощен персонал

204. Кои от посочените характеристики на работната среда в денталната практика са предпоставки за развитие на бърнаут синдром:
а) свръхнатоварване
б) вид на използваната дентална апаратура
в) вид на денталната практика (индивидуална, групова)
г) ролеви конфликти
д) административни дейности

205. Кои от посочените характеристики на работната среда могат да бъдат предпоставки за развитие на бърнаут синдром:
а) стил на ръководство
б) работа на смени
в) заплаха от загуба на работа
г) неадекватно заплащане
д) всички посочени са верни

206. Кои от посочените са често срещани физиологични симптоми при наличие на бърнаут синдром:
а) хронична умора
б) депресия
в) апатия
г) намален имунитет на организма
д) намалена работоспособност

207. Кои от посочените са често срещани физиологични симптоми при наличие на бърнаут синдром:
а) понижена устойчивост към вирусни и простудни инфекции
б) промени в апетита и теглото
в) ригидност в мисленето и действията
г) повишена раздразнителност
д) нисък толеранс към болка

208. Кои от посочените са често срещани когнитивни симптоми при наличие на бърнаут синдром:
а) чувство за провал
б) вечни оплаквания, мрънкане и недоволство
в) чувство за вина
г) апатия
д) липса на нови идеи

209. Кои от посочените са често срещани когнитивни симптоми при наличие на бърнаут синдром:
а) рутинност при изпълнение на задълженията
б) отрицателно отношение към работата
в) отдръпване, дистанциране
г) негативно отношение към зависимите хора, а понякога към колегите и началниците
д) нисък толеранс към забележки и различни мнения

210. Кои от посочените са често срещани емоционални симптоми при наличие на бърнаут синдром:
а) агресивност
б) недоверие
в) липса на емпатия
г) рязко отдръпване
д) апатия

211. Кои от посочените са често срещани емоционални симптоми при наличие на бърнаут синдром:
а) гняв
б) депресия
в) мнителност
г) безнадеждност
д) тревожност

212. Кои от посочените са често срещани поведенчески симптоми при наличие на бърнаут синдром:
а) безпомощност
б) намалена чувствителност за разбиране
в) намалена работоспособност и ефективност
г) мнителност
д) агресивност

213. Кои от посочените са често срещани поведенчески симптоми при наличие на бърнаут синдром:
а) ригидност в мисленето
б) склонност към крайни форми на поведението
в) вземане на опиати, хазарт, извънбрачни афери
г) повишена употреба на алкохол и цигари
д) повишена раздразнителност

214. Ранната фаза на развитие на бърнаут синдром се нарича:
а) „меден месец“ (the honeymoon)
б) борaут (boreout)
в) браунаут (brownout)
г) етап на „пробуждане“ (the awakening)
д) етап на въодушевление (the excitement stage)

215. Колко същински стадия на бърнаут синдром са описани от Американската психологична асоциация:
а) три
б) четири
в) пет
г) шест
д) девет

216. Кои от посочените особености се отнасят за първия същински стадий („меден месец“, the honeymoon) от развитието на бърнаут синдрома:
а) ранна неудовлетвореност от работата
б) нарушения в храненето и сънят
в) чувство на провал
г) загуба на самоувереност и самоуважение
д) нито едно от посочените

217. Кои от посочените особености се отнасят за първия същински стадий („меден месец“, the honeymoon) от развитието на бърнаут синдрома:
а) високи очаквания и надежди
б) ранна неудовлетвореност от работата
в) въодушевление от работата и колегите
г) начално разочарование и обезверяване
д) всички посочени са верни

218. Кои от посочените особености се отнасят за втория същински стадий (етап на „пробуждане“, the awakening) от развитието на бърнаут синдрома:
а) чувство за пълно физическо и емоционално изтощение
б) ранна неудовлетвореност от работата
в) разочарование и обезверяване
г) загуба на самоувереност и самоуважение
д) поведения, бягащи от действителността – алкохол, злоупотреба с медикаменти и наркотици

219. Кои от посочените особености се отнасят за третия същински стадий („цялостен“ бърнаут, “full-scale burnout”) от развитието на бърнаут синдрома:
а) разочарование и обезверяване
б) песимизъм
в) чувство на отчаяние
г) чувство за пълно физическо и емоционално изтощение
д) влошено качество на работата

220. Кои от посочените особености се отнасят за третия същински стадий („цялостен“ бърнаут, “full-scale burnout”) от развитието на бърнаут синдрома:
а) чувство на отчаяние
б) депресия, тревожност
в) нарушения в храненето и сънят
г) оттегляне и изолация
д) всички посочени са верни

221. Според Американската психологична асоциация последният стадий от развитието на бърнаут синдрома се нарича:
а) „цялостен“ бърнаут, “full-scale burnout“
б) браунаут (brownout)
в) борaут (boreout)
г) ефект на феникса (“the phoenix phenomenon”)
д) пълно „изгаряне“ (“complete burnout”)

222. Кой е основният симптом в последната фаза от развитието на бърнаут синдрома:
а) чувство на отчаяние
б) липса на емпатия
в) чувство на вина
г) чувство на гняв
д) суицидни намерения

223. Кои от посочените стратегии са подходящи за превенция на бърнаут синдрома:
а) балансиране между работа и почивка
б) професионална психологическа помощ
в) терапия за промяна и преоценка на приоритетите
г) усвояване на начини и техники за релаксация
д) всички посочени са верни

224. Кои от посочените стратегии са подходящи за превенция на бърнаут синдрома сред лекарите по дентална медицина:
а) работа с помощен персонал
б) подобряване на комуникационните умения
в) работа със съвременни дентални материали и апаратура
г) програми за повишаване на квалификацията и стимулиране на кариерното развитие
д) всички посочени са верни

225. Кои от посочените дейности не са подходящи за профилактика на бърнаут синдрома:
а) стимулиране на физическата активност
б) насочване към хоби
в) подходящ режим на сън, хранене, релаксиращи упражнения
г) стимулиране на социалната активност
д) нито едно от посочените

ЧАСТ 5
ПСИХОПАТОЛОГИЯ И ПСИХОТЕРАПИЯ

226. Психопатологията е наука, която изучава:
а) Нервните болести
б) Душевни проблеми у пациента
в) Психичните разстройства
г) Отклоненията в нормалната психична дейност на личността
д) Когнитивно-поведенчески проблеми

227. Кои от посочените са обект на клиничната психопатология:
а**) Всички психични разстройства**
б) Някои психични разстройства
в) Психични разстройства, които са генетично обусловени
г) Психични разстройства при пациенти на експериментално лечение
д) Психични разстройства поради зависимости към субстанции

228. Кои от посочените са обект на общата психопатология:
а) Мислене
б) Емоции
в) Памет
г) Характер
д) Темперамент

229. С кои от изброените се характеризира понятието **„ симптом“** в медицината:
а) Може да съпътства болестта през целия период на протичането й
б) Може да съпътства болестта само през определен период на протичането й
в) Симптомът е съставна част на синдрома
г) Симптомите могат да се развият незабелязано
д) Симптомите изчезват с развитието болестта

230. Симптомите на някои психичните разстройства биват:
а) Позитивни
б) Негативни
в) Неутрални
г) Лонгитудинални
д) Преминават от позитивни в негативни

231. Позитивните симптоми имат следната основна характеристика:
а) Неутрализират негативните симптоми
б) Повлияват положително психичното разстройство
в) Отразяват излишък от нормални функции
г) Те са знак за оздравителен процес
д) Отразяват липса на патологични симптоми

232. Кои от изброените са характеристики на отрицателните симптоми :
а) Неутрализират действието на положителните симптоми
б) Отразяват загуба на определена функция
в) Появяват се след отзвучаване на положителните симптоми
г) Срещат се при някои видове психични разстройства
д) Срещат се при всички видове психични разстройства

233. Посочете с кое от следните дефинираме понятието „синдром“:
а) Понятие, което се използва като име на някои генетични болести
б) Съвкупност от симптоми
в) Понятие, което се използва само при определени заболявания
г) Основният симптом на определено заболяване
д) Термин, който не се използва при описанието на психичните разстройства

234. Кои от следните са верни:
а) Синдромът е знак за риск от заболяване
б) Синдромът е знак за наличието на заболяване
в) Заболяването може да се развие безсиндромно
г) Заболяването може да се развие само, когато има проявени симптоми
д) Всички посочени са верни

235. С кои от следните се характеризира нозологичната единица:
а) Група от сходни по причина за възникването си заболявания
б) Всяка отделна болест
в) Болести с общи методи на лечение
г) Част от Международната класификация на болестите
д) Част от групата болести, засягащи горните дихателни пътища

236. Кои от посочените се съдържат в понятието „здраве“:
а) Физическо здраве
б) Удовлетвореност
в) Липса на болест
г) Социално благополучие
д) Психично здраве

237. Посочете официалните документи, в които са класифицирани психичните разстройства:
а) Международна класификация на психичните разстройства
б) Учебници по психиатрия
в) Международна класификация на болестите
г) Класификация на Международната асоциация по приложна психология
д) Диагностичен и статистически наръчник на психичните разстройства

238. Кои от изброените са от групата на тревожните разстройства:
а) Биполярно разстройство
б) Панически атаки
в) Клаустрофобия
г) Обсесивно - компулсивно разстройство
д) Дентофобия

239. Кои са основните характеристики на патологичната тревожност:
а) Агресия
б) Халюцинации
в) Предчувствие за надвиснала и неизбежна опасност
г) Възпрепятства ефективното разрешаване на реално съществуващи проблеми
д) Пристъпите на тревога са свързани с активиране на симпатиковата нервна система

240. Кои от посочените са в сила за фобийните разстройства:
а) Фобиите са вид тревожни разстройства
б) Фобиите се появяват винаги в детска възраст
в) Фобиите са защитен механизъм при животозастрашаващи ситуации
г) Фобиите са прояви на ирационална тревожност
д) Фобиите изчезват с напредване на възрастта

241. Кои от следните могат да бъдат проява на фобийно разстройство:
а) Ирационален и непреодолим страх от високо
б) Отбягване на социални контакти
в) Непреодолим страх от преследване
г) Суицидни мисли (мисли за самоубийство)
д) Чувство за надвиснала опасност, недостиг на въздух, задушаване

242. Кое от посочените характеристики е в сила за социалната фобия:
а) Хората със социална фобия са срамежливи
б) Социалната фобия е пряко свързана с проблеми в дълготрайната памет
в) Хората със социална фобия се страхуват от открити пространства
г) Хората със социална фобия се страхуват да не бъдат критикувани и обсъждани
д) Социалната фобия е пряко свързана с проблеми в краткотрайната памет

243. Посочете верния отговор. Агорафобията е:
а) Страх от растения и животни в гората
б) Тревожност от открити пространства или от тълпи, от невъзможност за "изход"
в) Специфична фобия
г) Вид паническо разстройство
д) Страх от загуба на близки и обичани хора

244. Посочете верните твърдения относно паническото разстройство:
а) Паническото разстройство се проявява с панически атаки
б) Паническото разстройство е вид тревожно разстройство
в) Паническото разстройство може да се съчетае с агорафобия и клаустрофобия
г) Паническите атаки са животозастрашаващи
д) Паническото разстройство е характерно за хора над 50-годишна възраст

245. С кои от следните се характеризират паническите атаки:
а) Започват постепенно и се развиват в рамките на час
б) Могат да настъпят неочаквано (без налична причина)
в) Могат да настъпят очаквано, в отговор на типично плашещ обект или ситуация
г) Паническите атаки започват рязко
д) Паническите атаки не водят до видими промени в поведението

246. Кое от изброените е вярно:
а) Денталната фобия е вид паническо разстройство
б) Денталната фобия се проявява по време на денталното лечение
в) Денталната фобия се проявява при определени манипулации
г) Денталната фобия е вид специфична фобия
д) Денталната фобия е синоним на силен дентален страх

247. Кои от посочените отнасят към причините за дентална фобия:
а) Лош предишен опит
б) Остра критика от страна на денталния лекар относно лошото дентално здраве
в) История на страх от зъболекар в семейството
г) Липса на контрол в хода на денталното лечение
д) Лоши хигиенни условия в денталния кабинет

248. Кои от изброените са част от правилните подходи при пациенти с дентална фобия:
а) Ятроседация
б) Препоръка пациентът да се обърне към дентален лекар - специалист
в) Реалистичен оптимизъм
г) Емпатичен конформизъм
д) Поемане на цялата отговорност за процеса и предлагане на готови решения

249. Кое дава чувството за контрол над ситуацията при дентално тревожните пациенти:
а) Съвместно решение за плана на лечение
б) Право на отказ на предложен план за лечение
в) Изграждане на сигнална система по време на лечението
г) Могат да си тръгнат по всяко време от лечението
д) Пациентът има право да откаже подписване на информирано съгласие

250. Кое от изброените е вярно за обсесивно – компулсивното разстройство (ОКР):
а) ОКР е вид паническо разстройство, което никога не се съчетава с други разстройства
б) ОКР е вид тревожно разстройство
в) ОКР е вид фобийно разстройство
г) За ОКР е типично неестествено добро настроение
д) за ОКР е характерно т.н. „ритуално поведение“

251. Посочете верния отговор:
а) Компулсиите са повтарящи се приятни мисли
б) Компулсиите са повтарящи се болезнени и натрапливи мисли
в) Обсесиите и компулсиите са противоположни състояния
г) Обсесиите са повтарящи се болезнени и натрапливи мисли
д) Обсесиите са многократно повтарящи се действия

252. Кои са верните отговори? Лицата с обсесивно – компулсивно разстройство:
а) Обикновено осъзнават, че обсесиите са нереални натрапливи мисли
б) Понякога не са сигурни дали обсесиите са реални или нереални
в) Макар и рядко вярвят, че обсесиите са реални
г) Не осъзнават, че имат тревожни мисли
д) Осъзнават, че имат тревожни мисли, но с времето свикват с тях

253. Посочете верните отговори:
а) Компулсиите са винаги тематично свързани с обсесиите
б) Компулсиите могат да не са тематично свързани с обсесиите
в) Компулсиите могат да са повтарящи се действия – миене, проверяване, подреждане
г) Компулсиите могат да са повтарящи се мисловни дейности – броене, повтаряне
д) Компулсиите се проявяват предимно в зряла възраст

254. Кои от посочените са верни за обсесивно – компулсивното разстройство (ОКР):
а) ОКР се състои от тревожни мисли и повтарящо се поведение
б) Обсесиите са повтарящи се неприятни мисли
в) Страхът от заразяване и непрекъснатото миене на ръце са критерий за ОКР
г) ОКР не повлиява качеството на живот
д) ОКР се проявява само при жени

255. Кое/и съотношение/я обсесия – компулсия се среща/т при ОКР?
а) Обсесии за замърсяване, заразяване – компулсии за почистване
б) Обсесии за перфектност – компулсии за сресване на коса
в) Обсесии за симетрия – компулсии за подреждане
г) Обсесии за битови инциденти – компулсии за проверяване
д) Всички посочени са верни

256. Посочете верния отговор:
а) Шизофренията е разстройство на паметта
б) Шизофренията е психотично разстройство
в) Шизофренията е личностово разстройство
г) Шизофрениата е разстройство на мисленето
д) Нито един от посочените отговори не е верен

257. Кои са основните психо-патологични прояви при шизофренията:
а) Халюцинации
б) Налудности
в) Фантазии
г**) Кататония**
д) Дезорганизирана мисъл (реч)

258. Кои от твърденията са верни:
а) Шизофренията се характеризира само с проявата на позитивни симптоми
б) Шизофренията се характеризира само с проявата на негативни симптоми
в) При шизофрения има и позитивни, и негативни симптоми
г) При шизофрения няма нито позитивни, нито негативни симптоми
д) Шизофренията е съпроводена с нарушения в изразяването на емоциите

259. Кои от следните са верни:
а) Халюцинациите винаги са симптом за психично разстройство
б) Халюцинациите могат да се срещат без наличието на психично разстройство
в) Халюцинацията е фалшиво възприятие за неща, за които няма външен стимул
г) Халюцинациите засягат определени сетивни модалности
д) Халюцинациите могат да засегнат всички сетивни модалности

260. Посочете верния отговор. Илюзиите са:
а) Симптом за риск от или наличие на психично разстройство
б) Положителни халюцинации
в) Негативни симптоми
г) Свързани с неправилното „декодиране“ на информация от външен стимул
д) Илюзиите са мечти

261. Отрицателни симптоми на шизофренията са:
а) Асфиксия
б) Аволюция
в) Алогия
г) Анхедония
д) Асоциалност

262. Към коя от посочените групи разстройства спадат депресиите:
а) Афективни разстройства
б) Разстройсва в мисленето
в) Разстройства на емоциите
г) Тревожни разстройства
д) Разстройство на съзнанието

263. Посочете верните отговори. Депресиите се различават по своята:
а**) Продължителност**
б) Полюсност (полярност)
в) Етиология
г) Тежест
д) Клинични прояви

264. Кои от посочените могат да са симптоми на депресия:
а) Нарушения в съня
б) Нарушения в апетита
в) **Агресия**
г) Чувства за безполезност и прекомерна вина
д) Скръб

265. Посочете верните отговори:
а) Депресиите могат да протичат с нарушения в съня, апетита, работоспособността
б) При депресия може да се наблюдава повишена раздразнителност
в) Депресиите винаги са съпътствани от суицидни мисли
г) Хората с депресивно разстройство обвиняват другите за състоянието си
д) Конкретно травматично събитие не може да доведе до депресия, а само до краткосрочно разстройство в настроението

266. Кое от следните описва понятието „дистимия“:
а) Краткотрайно разстройство, което се характеризира с липса на поведенчески промени
б) Краткотрайно разстройство, при което се наблюдават хиперсомния, преяждане и умора
в) Краткотрайно разстройство, поради нарушена функция на тимусната жлеза
г) Дълготрайно депресивно разстройство, което не се среща при деца и младежи
д) Афективно разстройство с продължителност поне 2 години

267. Посочете верните отговори. В зависимост от броя на основните и допълнителни симптоми депресивните епизоди се разделят на:
а) Лек депресивен епизод
б) Умерен депресивен епизод
в) Тежък депресивен епизод
г) Кратък депресивен епизод
д) Продължителен депресивен епизод

268. Кое от изброените е вярно:
а) Деменцията е разстройство на поведението
б) Деменцията е когнитивно разстройство
в) Деменцията не е характерна за хората в средна зрялост
г) Деменцията е личностово разстройство
д) Деменцията е основният симптом на остаряването

269. Посочете верните отговори:
а) Деменцията може да започне незабелязано
б) Деменцията започва с делир
в) Деменцията може да бъде симптом на други болести
г) Деменцията не се среща при хора в средна възраст
д) Не винаги деменцията има ясна етиология

270. Кои от изброените могат да бъдат етиологични фактори за възникване на деменция:
а) Болест на Алцхаймер
б) Аутизъм
в) Деменция от съдов произход
г) Мозъчна травма
д) Деменция при шизофрения

271. Кои от следните функции могат да бъдат нарушени при деменция:
а) Внимание
б) Вземане на решения
в) Научаване и запомняне
г) Граматически и словесни затруднения при изказ
д) Затруднения при шофиране и пространствена ориентация

272. Кои от посочените са част от синдрома на трите „А“:
а) Афазия
б) Апатия
в) Апраксия
г) Атрофия
д) Агнозия

273. Основател на когнитивно – поведенческата терапия е:
а) Албърт Елис
б) Алфред Адлер
в) Аарън Бек
г) Албърт Бандура
д) Алфред Бине

274. Кои от изброените са в основата на когнитивно – поведенческата терапия:
а) Бихейвиоризъм
б) Психоанализа
в) Когнитивна психология
г) Гещалт терапия
д) Арт терапия

275. Кое от посочените е в сила за автоматичните мисли:
а) Автоматичните мисли са дисфункционални
б) Автоматичните мисли повлияват настроението
в) Автоматичните мисли не оказват влияние върху поведението
г) Автоматичните мисли са свързани с навиците
д) Автоматичните мисли са мисли на друг човек, които споделяме

276. Посочете верните отговори:
а) Автоматичните мисли се отразяват върху емоциите
б) Преработването на негативните автоматични мисли повлиява базисните убеждения
в) Автоматичните мисли са характерни за лица в млада възраст
г) Преработването на автоматичните мисли прави хората щастливи
д) Автоматичните мисли са проявяват в хода на разсъждението

277. Посочете верните отговори.
а) Обект на когнитивно – поведенческата терапия са защитните механизми
б) Когнитивно – поведенческата терапия първоначално се фокусира върху настоящия живот на пациента
в) Когнитивно поведенческата терапия първоначално се фокусира върху детството на пациента
г) Когнитивно – поведенческата терапия има обучителен характер
д) Когнитивно–поведенческата терапия е приложима само при депресивни разстройства

278. Кои от изброените техники са характерни за когнитивно – поведенческата терапия?
а) Хипноза
б) Имплозия
в) Наводняване
г) Анализ на сънища
д) Стопиране на мислите

ЧАСТ 6
КОМУНИКАЦИЯ В ДЕНТАЛНАТА ПРАКТИКА

279. Кой от видовете междуличностна комуникация е характерен за денталната практика?
а) Между членовете на екипа
б) Комуникация с пациентите
в) Вътрешна комуникация - между членовете на екипа и външна - с потребителите на дентална помощ
г) Комуникация с институции
д) Комуникация с дистрибутори на медицинска апаратура

280. Посочете верните отговори. Комуникацията е:
а) Процес на кодиране, пренасяне и декодиране на информация
б) Пренос на информация
в) Кодиране и декодиране на съобщения
г) Винаги преднамерена
д) Размяна на мисли

281. Кои от следните твърдения са верни?
а) Уменията при общуване са ефективни при установяване на социални контакти
б) При работа в екип ефективното общуване е от полза за справяне с конфликти
в) Ефективното общуване е ключово умение за добрия мениджър
г) Уменията за общуване на лекаря могат да инициират промени в поведението на пациента
д) Комуникацията се базира основно на силата на словото

282. Кои са основните форми на комуникация:
а) Вербална и невербална комуникация
б) Говорна, устна комуникация и език на тялото
в) Жестове и мимики
г) Писмена комуникация
д) Активно слушане

283. Вербалната комуникация включва:
а) Говорна, устна комуникация, сила и тембър на гласа
б) Говорна, устна и писмена комуникация
в) Език на тялото и писмена комуникация
г) Език на тялото и чатове в социалните мрежи.
д) Способност за ясно изразяване

284. Кое не е част от невербалната комуникация?
а) Стойка и начин на движение
б) Жестове
в) Мълчание
г) Общуване в социалните мрежи
д) Артефакти и заобикаляща среда

285. Кое не е част от невербалната комуникация?
а) Език на тялото
б) Сила и тембър на гласа
в) Писмена комуникация
г) Мимика и изражение на лицето
д) Чатове и социални мрежи

286. Вербалната комуникация притежава:
а) Съдържателност
б) Понятност
в) Изразителност
г) Жестове
д) Изражение на лицето

287. В денталната практика, при работа с пациенти, трябва да избягваме думи като:
а) Болка
б) Дълбая
в) Дискомфорт
г) Режа
д) Лечебно поле

288. В денталната практика, при работа с пациенти, трябва да избягваме думи като:

а) Премахвам
б) Инжекция
в) Чупя
г) Болка
д) Анестезия

289. Посочете неверните твърдения:
а) Невербалната комуникация е културно детерминирана
б) Невербалните съобщения не могат да се конфронтират с вербалните
в) Невербалните съобщения са до голяма степен безсъзнателни
г) Невербалните канали не са важни за комуникационните отношения
д) Невербалното общуване винаги съпътства вербалното

290. Посочете неверните твърдения:
а) Невербалната комуникация не е културно детерминирана
б) Невербалните съобщения могат да се конфронтират с вербалните
в) Невербалните съобщения не са до голяма степен безсъзнателни
г) Невербалните канали са важни за комуникационните отношения
д) Един от невербалните канали се нарича проксемика

291. Кои твърдения за невербалната комуникация са верни:
а) Невербални сигнали могат да се предадат и при разговор по телефона
б) Невербалните сигнали могат да предават емоции
в) Невербалната комуникация е възникнала преди вербалната
г) Всички невербални сигнали по целия свят носят една и съща информация
д) Едни и същи невербални сигнали могат да носят различно по съдържание съобщение

292. Колко различни мимики може да представи изражението на лицето ни?
а) Над 100
б) Над 300
в) Над 500
г) Над 1000
д) Нито един от посочените

293. Стойката на тялото и жестовете могат да ни покажат:
а) Решителност
б) Отношение към събеседника
в) Контрол над ситуацията
г) Интелектуалното ниво на събеседника
д) Всички посочени

294. Кое е част от невербалната комуникация?
а) Мълчанието
б) Глас и тембър
в) Изражението на лицето
г) Официалната кореспонденция
д) Спазването на физическа дистанция в определени ситуации

295. Кое е част от невербалната комуникация?
а) Външният вид
б) Дрехи и аксесоари
в) Заобикаляща среда
г) Граматически правила
д) Олфактика

296. Дрехите и аксесоарите, като част от невербалната комуникация, могат да са знак за:
а) Хигиени навици
б) Принадлежност към социални групи и постижения
в) **Социален статус**
г) Интелектуално развитие
д) Лош вкус

297. Какво е значението на понятието „проксемика“?
а) Пространствено – териториалното значение на общуването
б) Пространственото разположение на личността
в) Необходимото жизнено пространство
г) Степента, до която допускаме близост при общуване
д) Йерерархия на статуса на общуващите

298. Интимната зона около личността е:
а) До 60 см
б) До 25 см
в) До 90 см
г) До150 см
д) Самото тяло

299. Личното пространство около личността е:
а) 150 – 200 см
б) 120 – 150 см
в) 200 – 500 см
г) 0 – 50 см
д) 60-120 см

300. Социалното пространство е:
а) Пространството на взаимодействия и социални контакти между близки и колеги
б) Пространството, в което се извършва денталното лечение
в) Пространството за социални мероприятия като митинги, концерти
г) Пространство, в което се осъществява бизнес общуване
д) Пространство, в което комуникацията е без възможност за физически контакт

301. Лечението и особено денталното лечение се извършва в:
а) Интимното пространство на пациента
б) Личното пространство на пациента
в) Социалното пространство на пациента
г) Обществеото пространство на пациента
д) Всички посочени са верни

302. Каква е целта на ефективната комуникация с пациента ?
а) Чрез увеличаване на знанията и разбиранията на пациента за оралното му здраве, той да може да вземе най-правилното и информирано решение за неговото лечение
б) Увеличаване на знанията и разбиранията на пациента за оралното му здраве и засилване на емпатията между вас
в) Насочване на пациента към най-правилното лечение за него
г) Разбиране на проблемите на пациента и даване на съвети за тяхното решаване
д) Да повиши здравната грамотност и култура на пациентите

303. От какво зависи оценката на пациента за лечението?
а) Качество на извършеното лечение
б) Сумата, платена за лечението
в) Възприемането на резултата минус очакванията
г) Оценката на близки хора
д) Всички посочени

304. Кои от изброените са от особено значение за пациента при общуване с дентален лекар:
а) Проява на емпатия от страна на лекаря
б) Приятелско отношение
в) Осигуряване на възможност за контрол
г) Вникване в семейните му проблеми
д) Споделяне на общи възгледи

305. Кои от изброените са от особено значение за пациента при общуване с дентален лекар:

а) Получаване на информация за състоянието на денталното му здраве и лечението.

б) Получаване на информация за възможните алтернативи при лечението

в) Емпатия

г) Осигуряване на комфорт

д) Разбиране и съчувствие на житейските му проблеми

306. Колко са основните етапи на комуникация с пациент, който посещава за първи път дентално лечебно заведение?

а) 3 **б) 5** в) 6 г) 4 д) 7

307. Кои от изброените етапи са част от алгоритъма за комуникация с пациенти, които посещават дентално лечебно заведение за първи път?

а) Първоначален контакт – записване на час и посрещане в денталното лечебно заведение

б) Клиничен преглед

в) Обсъждане на актуалната политическа ситуация

г) Обсъждане на инфлацията и повишаването на цените

д) Обсъждане плана на лечение

308. Кои от изброените етапи са част от алгоритъма за комуникация с пациенти, които посещават дентално лечебно заведение за първи път?

а) Обсъждане на предстоящи пътувания и почивки

б) Обсъждане на лечебния план

в) Обсъждане на семейни проблеми

г) Обсъждане на цената на лечението

д) Обсъждане на икономическата ситуация и влиянието върху цените на денталните услуги

309. При първоначалния контакт с пациента по телефона е важно:

а) Персоналът, който комуникира с пациента, първо да съобщи името на лечебното заведение, да се представи и да попита с какво може да бъде полезен

б) Персоналът, който комуникира с пациента, да запише час на пациента

в) Персоналът, които комуникира с пациента, да съобщи основните правила, които трябва да се спазват в клиниката

г) Пациентът да бъде убеден, че лечението ще е безболезнено

д) Пациентът да бъде пренасочен към друг дентален лекар

310. Най-подходящото обръщение към пациентите е:

а) Малко име и „ти“ – форма на обръщение

б) Фамилно име и учтива форма на обръщение

в) Както лекарят сметне за добре

г) Не е нужна употребата на име, достатъчно е „госпожо“ и „господине“

д) Малко име и учтива форма на обръщение

311. По време на клиничния преглед лекарят по дентална медицина трябва:
а) Да предостави възможно най-изчерпателна информация на пациента за състоянието на оралното му здраве
б) Да окуражи пациента в полагането на повече усилия за добро орално здраве
в) Да сугестира пациента за лошото състояние на съзъбието му
г) На пациента не е необходимо да се дава информация. Решението се взема от лекаря.
д) Да спести информация за установено заболяване и да я сподели със съпругата/ съпруга

312. Основно правило при обсъждането на лечебният план е:
а) Вариантите за лечение да се редуцират до един - два
б) Вариантите за лечение да се представят в логичен ред : от най-традиционния и най-евтин, към най-съвременния и съответно най-скъп метод
в) Вариантите за лечение да се представят в логичен ред – от най-съвременния и най-скъп метод, към най-традиционния и съответно най-евтин метод
г) Първи се представя най-предпочитаният от лекаря вариант
д) Няма определен ред на представяне

313. За информираното съгласие са в сила:
а) Прехвърля отговорността за лечението върху пациента
б) Споделя тежестта на взетото решение (за лечение или отказ от лечение) между лекаря и пациента
в) Не освобождава от отговорност лекаря по дентална медицина за извършеното лечение
г) Подписва се в края на лечението
д) Подписва се непосредствено преди лечението

314. Пациентите трябва да знаят, че цените на денталните услуги са:
а) Формирани в резултат на много фактори – времето за процедурата, разходите за материали, лабораторна работа, режийни, разходи за персонал и т.н.
б) Много ниски
в) Много високи
г) В резултат на икономическата ситуация днес и особено в резултат на високите цени на петрола
д) Нереални

315. Основно правило когато дискутирате цената на лечението:
а) Пациентът е седнал на зъболекарския стол в изходно положение, а лекарят е изправени до него в директен зрителен контакт като очите са на едно ниво
б) Пациентът и лекарят са в приятелски разговор, още по-добре ако пият кафе, като лекарят споменава каква ще е цената на лечението
в) Лекарят остава този разговор на други членове на персонала
г) Пациентът и лекарят са в седнало положение и имат директен зрителен контакт като очите са на едно ниво
д) Лекарят уведомява пациента за цената в края на лечението

316. В края на посещението денталният лекар трябва да се убеди, че:
а) Пациентът е разбрал дадените му указания, за което бива помолен да ги повтори
б) Пациентът е платил
в) Пациентът не е забравил собствени вещи в лечебното заведение
г) Пациентът си е запазил следващ час
д) Пациентът е удовлетворен от оказаната му услуга

317. По време на визитата в денталната практика най-добре е :
а) Да сведете комуникацията с пациента до възможния минимум
б) Да внушите в пациента чувство на малоценност и вина
в) Да се съгласявате с всички желания на пациента
г) Да се обръщате по име към пациента от началото до края на посещението
д) Да разказвате весели истории, за да намалите тревожността на пациента

318. Конфликтите в денталната практика биват:
а) Вътрешни - между членове на колектива
б) Външни – с потребители на дентални услуги
в) Семейни – конфликт в семейството на някои член на колектива
г) Обществени – конфликти в резултат на социално-икономическата обстановка
д) Вътрешни – отразяват неизказани колебания у лекаря относно лечението

319. За избягване на вътрешните конфликти е необходимо:
а) Да има ясно разписани протоколи за действие
б) Да може всеки член на колектива да прави каквото си иска
в) Членовете на колектива да имат общи професионални цели
г) Членовете на колектива да са под постоянен стрес
д) Разговорите между членовете на екипа да бъдат сведени само до професионални теми

320. За справяне с конфликтни ситуации с пациенти е важно денталният лекар:
а) Да уважава мнението на пациента
б) Да бъде добър слушател
в) Да поема контрол над ситуацията и да изработи план на действие
г) Да се държи властно и надменно, убеден в собствената си правота
д) Да се съгласи с всички искания на пациента